

REGULERING AV FISKET ETTER ØYEPÅL I 2020

1 SAMMENDRAG

Fiskeridirektøren foreslår at fisket etter øyepål i 2020 i all hovedsak reguleres tilsvarende som inneværende reguleringsår.

Dersom det fastsettes en kvote for torsk i Nordsjøen og Skagerrak i tråd med rådgivningen fra ICES, foreslår Fiskeridirektoratet at påbudet om bruk av sorteringsrist i fisket etter øyepål og kolmule skal gjelde uten unntak..

2 FISKET ETTER ØYEPÅL I 2018

Basert på ICES` rådgivning ble den norske totalkvoten for øyepål fastsatt til 75 978 tonn i 2018. I tillegg kunne norske fartøy fiske 15 000 tonn øyepål i EU-sonen. I Norges økonomiske sone (NØS) kunne øyepål fiskes i perioden 1. april til 31. oktober. Øyepålfisket ble regulert ved bruk av maksimalkvoter fastsatt med grunnlag i en kvoteenhet. Ved sesongstart ble kvoteenheten for fartøy som fisker i NØS satt til 10,0, mens fisket i EU-sonen ble regulert med maksimalkvoter basert på en kvoteenhet på 2,0. Kvoteenheten i EU sonen ble satt til 2,5 i slutten av november.

3 FISKET ETTER ØYEPÅL I 2019

På basis av rådet fra ICES ble øyepålkvoten i NØS satt til 67 730 tonn i 2019. Denne kvoten kan fiskes i perioden 1. april til 31. oktober. Norges kvote i EU-sonen er 14 500 tonn. Øyepålfisket er regulert ved bruk av maksimalkvoter som fastsettes med grunnlag i en kvoteenhet. Ved sesongstart ble kvoteenheten for fartøy som fisker i NØS satt til 10,0, mens fisket i EU-sonen er regulert med maksimalkvoter basert på en kvoteenhet på 2,0. Kvoteenheten i NØS ble satt til 15,0 den 4. juli og til 30,0 den 9. august. Grunnen var at noen fartøy med lav konsesjonskapasitet hadde tilnærmet fisket sin kvote. Samtidig var totalt fisket kvantum ikke i nærheten av totalkvoten. Dermed var det ikke grunn til å stoppe fisket for de aktuelle fartøyene, og kvoteenheten ble økt.

Kvotestruktur og fangstutviklingen over en 10-årsperiode fremgår av tabell 1.

Tabell 1: Oversikt over norske kvoter og fangster av øyepål i perioden 2010-2019

År	Kvoter (tonn)		Fangster (tonn)			Verdi (1000 kr)
	NØS	EU sonen	NØS	EU-sonen	Totalt	Total
2010	80 000	6 000	58 015	6 907	64 923	117 504
2011	3 150	0	3 191	19	3 210	5 287
2012	20 000	5 000	2 750	1 838	4 587	10 287
2013	137 000	20 000	26 560	20 248	46 944	83 774
2014	108 000	15 000	10 789	7 866	18 655	31 938
2015	163 000	15 000	28 516	15 802	44 319	85 223
2016	195 000	15 000	20 971	14 998	35 970	93 718
2017	179 235	25 000	13 751	7 649	21 400	33 393
2018	75 978	15 000	12 834	12 666	25 500	64 880
2019	67 730	14 500	38 168	399	38 567	107 686

Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 17. september 2019.

4 BESTANDSSITUASJONEN FOR ØYEPÅL

Øyepål er en kortlevd fisk. Rekrutteringen varierer sterkt og påvirker både gyte- og totalbiomassen. Variasjoner i rekrutteringen har således umiddelbar effekt på bestandsutviklingen.

ICES har gitt råd om totaluttaket av øyepål for perioden 1. november 2019 – 31. oktober 2020. I rådet kommer det frem at gytebestanden er over B_{pa} . Rekrutteringen var høy i 2018 og 2019. Totaluttaket i Nordsjøen og Skagerrak (ICES-område 4 og 3.a.) var ca. 36 000 tonn i 2018. Basert på en MSY-tilnærming tilrår ICES at fangstene av øyepål i Nordsjøen og Skagerrak ikke overstiger 167 105 tonn i perioden 1. november 2019 til 31. oktober 2020. Dette er en økning på nesten 32 000 tonn fra rådet for 2019.

5 FORSLAG TIL REGULERING AV FISKET ETTER ØYEPÅL I 2020

Endelig totalkvote i NØS og eventuell kvote i EU-sonen foreligger ikke før kvoteforhandlingene med EU er avsluttet. Fiskeridirektoratet forventer at kvoten blir høy også i 2020.

Fiskeridirektøren anbefaler at årets reguleringer videreføres i 2020. Dette innebærer at fisket som utgangspunkt reguleres med formål om å unngå uønsket bifangst, og at det derfor kun åpnes opp for et direktefiske etter øyepål i perioden fra og med 1. april til og med 31. oktober. Erfaring tilsier at dette sammenfaller med perioden hvor øyepål trekker inn i NØS i fangstbare mengder.

Fiskeridirektøren bemerker at det er økende grad av sannsynlighet for innblanding av annen fisk (særlig sild og makrell) mot slutten av perioden. Det forutsettes derfor at Kystvakten og

Fiskeridirektoratet overvåker fisket og iverksetter tiltak dersom innblandingen av annen fisk eller yngel blir for stor.

Fiskeridirektøren foreslår at det åpnes opp for et direktefiske etter øyepål i NØS i perioden fra og med 1. april til og med 31. oktober 2020.

Fiskeridirektøren foreslår at Fiskeridirektoratet gis hjemmel til å fastsette maksimalkvoter på fartøynivå tilsvarende som inneværende reguleringsår og at direktoratet gis myndighet til å stoppe fisket når den nasjonale kvoten er beregnet oppfisket.

Forutsatt at Norge får øyepålkvote i EU-sonen i 2020, foreslår Fiskeridirektøren at fisket reguleres med maksimalkvoter tilsvarende inneværende reguleringsår.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre bestemmelsen om at det ikke skal være tillatt med bifangst av øyepål i kolmulefisket med mindre fangsten av øyepål kan avregnes mot fartøyenes øyepålkvote.

Ved landinger av fisk til industriformål foreligger det stor usikkerhet om artssammensetningen i fangstene. . Prøvetaking ved landinger gir ikke et tilstrekkelig bilde av den totale fangstsammensetningen og det foreligger ingen annen etablert metode som gir et troverdig estimat av de kvanta bifangst som går uregistrert til oppmaling.

For å sikre fangstseleksjon er det i fisket etter øyepål og kolmule som hovedregel påbud om bruk av sorteringsrist ved fiske i farvann under norsk fiskerijurisdiksjon. Fartøy som er egnet, bemannet og utstyrt for produksjon av fisk til konsum er imidlertid unntatt fra påbudet under forutsetning av at konsumfisken tas vare på og at den landes og omsettes til konsum, jf. *forskrift 30. april 2009 om utforming og innmontering av sorteringsrist i fisket etter kolmule og øyepål med småmasket trål § 3.*

Til og med reguleringsåret 2014 måtte fartøyene søke om dispensasjon fra sorteringsristpåbudet. Erfaringsmessig sett ble det gitt ca. 9 dispensasjoner årlig. Gjeldende unntaksordning ble innført fra og med reguleringsåret 2015. En generell unntaksadgang til å bruke ikke-selektivt redskap, sammenholdt med at fangstene er vanskelig å kontrollere ved landing, utgjør en risiko for at konsumfisk landes uregistrert til industriformål. Hittil i 2019 har omlag 20 fartøy fangster av øyepål over 50 tonn. Etter det Fiskeridirektoratet erfarer er det flere fartøy som har brukt sorteringsrist i år enn i fjor, og 7 – 9 fartøy har brukt rist i varierende grad i år og kun 2 i fjor.

Torskebestanden i Nordsjøen og Skagerrak er i en dårlig tilstand og ICES anbefaler 70 % reduksjon i kvoten for 2020. Fangststatistikk viser at det årlige registrerte uttaket av torsk i fisket med industritrål de senere årene har variert mellom 110 – 173 tonn. I tillegg foreligger det som nevnt risiko for uregistrert uttak av konsumfisk. Dette utgjør en vesentlig del av den forutsatte torskeknoten for 2020. Fiskeridirektoratet mener at det er påkrevd med tiltak for å redusere torskefisket. . Påbud om bruk av sorteringsrist i fisket etter øyepål og kolmule uten unntak medfører at dette fisket blir et tilnærmet rent fiske.

Fiskeridirektøren foreslår at det i 2020 blir påbudt å bruke sorteringsrist i fisket etter øyepål (og kolmule) uten unntak.

Fra 1. januar 2016 ble det innført et påbud, uten unntak, om at alle som fisker **etter** øyepål i EU-farvann skal bruke sorteringsrist, ref. Council Regulation (EU) 2016/72 (OJ L22/87). Kontrollmulighetene er således enklere med fangster tatt i EU-farvann enn ved fangster tatt i NØS. Dersom et fartøy fisker i begge sonene på samme tur vanskeliggjøres kontrollmulighetene.

Som følge av ulikt regelsett i NØS og EU-sonen ble det fra 2017 innført områdebegrensning i fisket etter øyepål. Etersom Fiskeridirektoratet nå foreslår å innføre påbud om bruk av sorteringsrist uten unntak i fisket etter øyepål i NØS harmoniseres regelsettene i NØS og EU-sonen. En områdebegrensning blir da overflødig.